

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม
ว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี
พ.ศ. ๒๕๒๒

โดยที่ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้จัดตั้งกรมบังคับคดีขึ้นในกระทรวงยุติธรรม โดยโอนอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของบังคับคดีแห่งมาเป็นของกรมบังคับคดี และได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมบังคับคดีกำหนดกองที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีขึ้นใหม่แทนกองบังคับคดีแห่ง จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขและวางระเบียบปฏิบัติในการบังคับคดีเสียใหม่เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกระเบียบราชการกองหมายซึ่งใช้อยู่เดิม และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวดที่ ๑
การบังคับคดี(๑)

ข้อ ๑ เจ้าพนักงานกรมบังคับคดีจะดำเนินการในฐานะเจ้าพนักงานบังคับคดี ตามหมายบังคับคดี หรือตามคำสั่งของศาล หรือ ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มอบหมายได้แต่ภายในเขตอำนาจของศาลที่ออกหมายบังคับคดี หรือมีคำสั่ง หรือขออำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ข้อ ๒ ถ้าจะต้องบังคับคดีนอกเขตอำนาจของศาลที่ออกหมาย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานพร้อมส่งหมายที่จะมีการบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีแทน(๒)

ข้อ ๓ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับหมายบังคับคดีหรือคำสั่งของศาล หรือการมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ดำเนินการตามหมายบังคับคดี หรือ คำสั่ง หรือการมอบหมายนั้นภายในเวลาอันสมควร

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๐๗/๒๕๓๑ เรื่อง การรายงานเกี่ยวกับการบังคับคดี

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๒

หมวดที่ ๒ การยึดทรัพย์

บทที่ ๑ ผู้นำยึด

ข้อ ๔ ผู้นำยึด คือ ผู้ซึ่งได้ระบุไว้ในหมายบังคับคดีหรือในหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า เป็นผู้นำยึด

ข้อ ๕ ผู้นำยึดอาจมอบอำนาจให้ทนายความของตน หรือ ผู้หนึ่งผู้ใดมาทำการแทนก็ได้ โดยทำหนังสือมอบอำนาจตามแบบพิมพ์กรมบังคับคดี

ข้อ ๖ ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะไปทำการบังคับคดี ต้องให้ผู้นำยึด หรือผู้รับมอบอำนาจทำคำขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ตามแบบพิมพ์กรมบังคับคดี และวางเงินค่าใช้จ่าย(๑) ไว้ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะกำหนดตามอำนาจในกฎหมาย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงค่าเช่าสถานที่เก็บรักษาทรัพย์ และค่าจ้างคนเฝ้ารักษาทรัพย์ด้วย

ข้อ ๗ ถ้าเป็นการยึดที่ดิน ให้ผู้นำยึดส่งโฉนด หรือ หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินรายที่จะนำยึดหรือ สำเนาซึ่งเจ้าพนักงานรับรอง ถ้าหากมี ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบก่อน

ข้อ ๘ ผู้นำยึดเป็นผู้ช่วยเหลือให้ความสะดวก จัดยานพาหนะรับและส่งเจ้าพนักงานบังคับคดี ตลอดจนการขนย้าย และการเก็บรักษาทรัพย์ และออกเงินทดรองค่าใช้จ่ายตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะร้องขอ

ข้อ ๙ ผู้นำยึดต้องอยู่ในสถานที่ยึดทรัพย์เพื่อชี้ทรัพย์(๒) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำการยึดและช่วยเหลือเจ้าพนักงานบังคับคดีในการยึดทรัพย์ตามแต่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะร้องขอให้การยึดสำเร็จไปโดยมิชักช้า

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๕๓/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๘/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๖

บทที่ ๒ เจ้าพนักงานบังคับคดี(๑)

ข้อ ๑๐ (๒) ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง กรมบังคับคดี เป็นผู้กำหนดตัวเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์

ข้อ ๑๑ ก่อนไปทำการยึดทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์ตรวจสอบและทำความเข้าใจให้แน่ชัดว่าจะต้องยึดทรัพย์อะไร ของใคร และจำนวนราคาทรัพย์ที่จะยึดได้ตามกฎหมายมีประมาณเท่าใด(๓) พร้อมทั้งนำประกาศยึดทรัพย์ไปด้วย เพื่อปิดไว้ ณ สถานที่ที่ยึดทรัพย์

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดทรัพย์ตาม วัน เวลาที่ผู้นำยึดมารับหรือตามที่นัดหมายกับ ผู้นำยึด(๔) และนำหมายบังคับคดีประกาศยึดทรัพย์กับเครื่องมือสำหรับการยึดทรัพย์ เช่น ครั่ง และตราตีครั่ง ซึ่งจ่ายประจำตัวเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์ติดตัวไปด้วย ทั้งนี้ จะมีพนักงานเดินหมายร่วมไปช่วยเหลือด้วยหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๓ ถ้าจะยึดที่ดินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์จัดการเพื่อให้ได้โฉนดหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หรือ สำเนาซึ่งเจ้าพนักงานรับรองมา ถ้าหากมีเพื่อตรวจสอบและจับสเกลจำลองแผนที่หลังโฉนด

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์

ข้อ ๑๔(๕) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำการยึดทรัพย์ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ในวันทำการงานปกติ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน โดยได้รับอนุญาตจากศาล

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๓/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

(๒) ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๓/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

(๔) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๖๗/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

(๕) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๓/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

ข้อ ๑๕ ก่อนกระทำการยึดทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแสดงหมายบังคับคดีต่อลูกหนี้ ตามคำพิพากษา ถ้าไม่ปรากฏตัวลูกหนี้ให้แสดงต่อบุคคลที่อยู่ในสถานะนั้น

ข้อ ๑๖ ในการที่จะดำเนินการบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีย่อมมีอำนาจเท่าที่มีความจำเป็นเพื่อที่จะค้นสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ได้ครอบครองอยู่ เช่น บ้านที่อยู่ คลังสินค้า โรงงานและร้านค้าขาย ทั้งมีอำนาจที่จะยึดและตรวจสอบสมุดบัญชีหรือแผ่นกระดาษ และกระทำการใดๆ ตามสมควรเพื่อเปิดสถานที่ หรือบ้านที่อยู่ หรือ โรงเรื่อดังกล่าวแล้ว รวมทั้งตู้เงินตู้ยี่ ตู้ หรือ ที่เก็บของอื่น ๆ แล้วรายงานให้ศาลทราบ

ข้อ ๑๗ ในการยึดทรัพย์รายใด ถ้ามีผู้ขัดขวาง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีชี้แจงว่ากล่าวแต่ โดยดีก่อน ถ้าผู้นั้นยังขัดขวางอยู่อีก ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงาน ตำรวจ เพื่อดำเนินการบังคับคดีจนได้

ข้อ ๑๘ ให้ยึดทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่เพียงประมาณราคาสมควรจะขายทอดตลาดได้พอชำระหนี้ตามหมายบังคับคดี พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี เว้นแต่จะได้ มีกฎหมายบัญญัติไว้ หรือ ศาลจะได้มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

แต่ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินซึ่งมีราคามากกว่าจำนวนหนี้ และมีอาจแบ่งยึด โดย มิให้ทรัพย์สินนั้นเสียราคา เช่น ทำให้เปลี่ยนสภาพและราคาตกต่ำ ทั้งทรัพย์สินที่จะยึดให้พอคุ้ม จำนวนหนี้ไม่ปรากฏด้วยแล้ว ก็ให้ยึดทรัพย์ที่ว่านั้นมาขายทอดตลาดถึงแม้ผู้นายัดจะชี้ให้ยึดแต่ เพียงบางส่วนก็ดี

ข้อ ๑๙ เจ้าพนักงานบังคับคดีชอบที่จะงดการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เจ้าหนี้ตามคำ พิพากษานำชี้ เมื่อสงสัยว่าทรัพย์สินนั้นไม่อาจยึดอายัดได้ตามกฎหมาย เช่น ปรากฏว่ามีชื่อบุคคล อื่นนอกจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือ บุคคลซึ่งทรัพย์สินต้องถูกยึดหรืออายัดเป็นเจ้าของใน ทะเบียน เมื่อได้งดการยึดหรืออายัดแล้ว ให้รีบรายงานต่อ ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่งเพื่อจะ ได้รายงานต่อไปยังศาล(๑) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๓ วรรค ๒

เมื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาแล้ว ปรากฏว่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดนั้นมีชื่อบุคคลอื่น นอกจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือ บุคคลซึ่งทรัพย์สินต้องถูกยึดหรืออายัดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ใน ทะเบียนให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาทราบเพื่อถอนการยึดทรัพย์สินนั้น

---

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.

ข้อ ๒๐ เจ้าพนักงานบังคับคดียอมไม่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินซ้ำหรือที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๕, ๒๔๖, ๒๔๗ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของกลีกร พ.ศ. ๒๔๗๕ หรือ กฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๒๑ ถ้าในหมายบังคับคดีกล่าวเฉพาะเจาะจงให้ยึดทรัพย์สินใด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดแต่เฉพาะทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๒๒ ถ้าจะยึดทรัพย์สินที่มีทะเบียน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีสอบถามผู้นำยึดเสียก่อนว่าผู้ใดมีชื่อเป็น เจ้าของทะเบียนนั้น

ข้อ ๒๓ เมื่อกระทำการยึดทรัพย์สินเสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศยึดทรัพย์สินไว้ ณ สถานที่ ๆ ยึดโดยเปิดเผย และให้ทำรายงานและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดเสนอผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง(๑)

ข้อ ๒๔ เมื่อได้มีการยึดทรัพย์สินแล้วสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้อื่นมีต่อบุคคลภายนอกในเรื่องพันธบัตรหลักทรัพย์ที่เป็นประกัน ตราสารเปลี่ยนมือ หรือสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา นอกจากที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑๐(๒)

ข้อ ๒๕ เมื่อผู้นำยึดขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีร้องขอไปยังเจ้าพนักงานที่ดินให้งดการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่จะยึดชั่วคราว (อายัด) โดยเสียค่าธรรมเนียมตามระเบียบและเจ้าพนักงานที่ดินได้มีคำสั่งอนุญาตตามคำขอนั้นแล้ว ผู้นำยึดต้องจัดการนำยึดภายในกำหนด ๑๕ วัน มิฉะนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดีอาจขอให้เจ้าพนักงานที่ดินถอนคำสั่งนั้นเสียได้

ข้อ ๒๖ (๓) ในการยึดที่ดินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรังวัดเขตกว้างยาวของที่ดินที่ยึด กับแผนที่จำลองตามข้อ ๑๓ ว่าจะเป็นที่ดินแปลงเดียวกันหรือไม่ หากควรเชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกันแล้วให้แสดงให้เห็นสภาพและทำเลที่ตั้งของที่ดินที่ยึด และแสดงด้วยว่าอยู่ใกล้ไกลจากสถานที่ราชการหรือที่ชุมนุมชน หรือทางบก ทางน้ำประมาณระยะทางเท่าใด

ข้อ ๒๗ ในการยึดที่ดินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถ้าที่ดินที่ยึดนั้นมีสิ่งปลูกสร้างหรือไม้ล้มลุกหรือธัญชาติอื่นจะเก็บเกี่ยวรวงผลได้คราวหนึ่งหรือหลายคราวต่อปีเป็นของผู้อื่นปลูกอยู่ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีบันทึกถ้อยคำของเจ้าของสิ่งนั้น ๆ ให้ปรากฏว่ามีสิทธิในที่ดินอยู่อย่างไร เป็นต้นว่า อาศัยหรือมีสัญญาเช่าต่อกัน ฯลฯ

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๓

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๔๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๓

(๓) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๑๐/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๓ ข้อ ๑

(๑) (๒) (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

ข้อ ๒๘ การยึดเรือน โรง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดขนาด กว้างยาว และบรรยายสภาพแห่งสิ่งนั้น ๆ เช่น พื้น ฝา ประตู หน้าต่าง เสา เครื่องบนใช้ไม้ชนิดใด หลังคาอะไร มีกี่ชั้น กี่ห้อง และเก่าใหม่อย่างไร เลขทะเบียนเท่าไร ถ้าเป็นสถานที่ให้เช่า ค่าเช่า เท่าใด

ข้อ ๒๙ การยึดอสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ย่อมครอบไปถึงดอกผลแห่ง ทรัพย์นั้นด้วย เว้นแต่จะได้มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น หรือ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ประสงค์ให้ยึด ดอกผลนั้น ๆ

ข้อ ๓๐ การยึดที่ดินซึ่งมีไม้ยืนต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดชนิดและประมาณจำนวน ต้นไม้ไว้ด้วย

ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการยึดทรัพย์สินกสิกร พ.ศ. ๒๔๗๕ การยึดที่ไร่นา ซึ่งมี ไม้ล้มลุกหรือธัญชาติอื่นจะเก็บเกี่ยวได้ตามฤดูกาล จะยึดแต่ที่ดินไม่ยึดไม้ล้มลุกและธัญชาติหรือ จะยึดทั้งที่ดินและไม้ล้มลุกหรือธัญชาติด้วยก็ได้

ข้อ ๓๑ ถ้าอสังหาริมทรัพย์ที่ยึดมีดอกผลธรรมดาที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องเป็นผู้ เก็บเกี่ยวหรือบุคคลอื่นเป็นผู้เก็บเกี่ยวในนามของลูกหนี้ เมื่อผู้ยึดร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดี เก็บเกี่ยว และเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรจัดการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องแจ้งเป็น หนังสือให้ลูกหนี้ทราบเสียก่อนในขณะทำการยึด แล้วจึงทำการเก็บเกี่ยวดอกผลนั้นเมื่อถึงกำหนด

ข้อ ๓๒ ในการยึดทรัพย์นั้น ให้ยึดเฉพาะส่วนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ถ้ามีบุคคล อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย และไม่ปรากฏว่าส่วนใดเป็นของลูกหนี้ให้ยึดมาทั้งหมด

ข้อ ๓๓(๑) เมื่อยังไม่มี การยึดทรัพย์ ถ้าปรากฏว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเจ้าของผู้ใด อยู่โดยมีสิทธิได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นจากผู้ใดก็ตาม เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอให้เจ้า พนักงานบังคับคดีดำเนินการอายัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๘๒ ประกอบมาตรา ๓๑๐ ทวิ ไปยังลูกหนี้ของลูกหนี้ตามคำพิพากษามีให้ชำระเงินหรือส่งมอบ ทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ให้นำมาชำระหรือส่งมอบแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีภายใน เวลาที่กำหนดไว้(๒)

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๔๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๓

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๘๘/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๐

แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๓๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแสดงให้เห็นโดยประจักษ์แจ้งตามวิธีที่เห็นสมควรว่าได้มีการยึดทรัพย์แล้ว เช่น

(๑) สิ่งของ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดหรือผูกแผ่นเลขหมาย สิ่งของที่ยึดสำคัญให้ตรงตามบัญชีทรัพย์ ถ้าสามารถจะเก็บรวมเข้าหีบหรือตู้ไว้ ก็ให้รวมไว้แล้วปิดหีบหรือตู้ประทับตราครั้งอีกชั้นหนึ่ง

(๒) ห้องแถว ตึกแถว หรือสิ่งปลูกสร้าง ให้ปิดเครื่องหมายไว้ทุกห้อง

(๓) สัตว์พาหนะและปศุสัตว์ จะใช้สีทาที่เขาด้านในตัวหรือที่ตัว หรือจะใช้แผ่นเลขหมายผูกคอ หรือ จะต้อนเข้าคอกแล้วผูกเชือกประทับตราครั้งที่ประตูคอกก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่อย่าให้เป็นการขัดข้องต่อการเลี้ยงรักษาสัตว์

ข้อ ๓๕ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบัญชีทรัพย์ที่ยึดโดยแสดงรายละเอียด เช่น ชื่อ ประเภท จำนวน ขนาด น้ำหนัก สภาพของทรัพย์และราคาประมาณแห่งทรัพย์ตามลำดับหมายเลขไว้ แล้วส่งสำเนาไปยังศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๖ การจับบัญชีทรัพย์ถ้าเป็นทรัพย์หลายสิ่งราคาเล็กน้อย จะมัดรวมหรือกองรวมกันแล้วจดเป็นเลขหมายเดียวก็ได้

ถ้าทรัพย์ที่ยึดเป็นชุดหรือสำหรับการจับบัญชีให้รวมเป็นชุดเป็นสำรับ หรือไม่รวมก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๓๗ การประมาณราคาที่ดินพึงพิจารณาตามหลักเกณฑ์เหล่านี้ประกอบกันคือ

(๑) ราคาซื้อขายกันในท้องตลาดโดยคำนึงถึงสภาพแห่งที่นั้นว่า เป็นที่อะไร เช่น ที่ปลูกตึกแถว เรือนแถว ให้เช่า หรือ ที่บ้านที่สวนที่นาที่ไร่ และที่นั้นอยู่ในทำเลอย่างไร เช่น อยู่ในทำเลค้าขาย ที่ชุมนุมชน หรือใกล้ทางบก ทางน้ำ ท่าเรือ หรือมีประโยชน์รายได้มากน้อยเพียงใด เหล่านี้ เป็นต้น

(๒) ราคาที่ดินตำบลนั้นหรือตำบลใกล้เคียง ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเคยขายทอดตลาดไปแล้ว

(๓) ราคาซื้อขายหรือจำนองหรือขายฝากครั้งสุดท้ายของที่ดินที่ยึด และที่ดินข้างเคียง

(๔) ราคาประเมินปานกลางของสำนักงานที่ดิน

ข้อ ๓๘ การประมาณราคาทรัพย์นอกจากที่ดินให้ประมาณตามราคาซื้อขายในท้องตลาดตามสภาพความเก่าใหม่ของทรัพย์นั้น ๆ มิใช่ประมาณราคาตามที่คุณค่าตกลงกันเพื่อหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียม

ข้อ ๓๙ การประมาณราคาทรัพย์ที่มีการจำนำหรือจำนอง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ แต่ให้หมายเหตุไว้ด้วยว่า จำนำ หรือ จำนองเมื่อใด ต้นเงินเท่าใด เพื่อประกอบดุลพินิจในการขายทอดตลาด

ข้อ ๔๐ เมื่อได้ยึดทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดบัญชีและประมาณราคา
ทรัพย์ที่ยึดไว้แล้วให้ ผู้นำยึดลงนามรับรองบัญชีนั้น ถ้าผู้นำยึดไม่เห็นชอบตามราคา
ที่เจ้าพนักงาน
บังคับคดีประมาณก็ให้บันทึกไว้โดยชัดเจน

ข้อ ๔๑ เมื่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง เห็นว่าราคาทรัพย์ที่เจ้าพนักงานบังคับคดี
ประมาณยังไม่สมควร ก็ให้มีอำนาจแก้ไขได้ แล้วแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้นำยึดและลูกหนี้ตามคำ
พิพากษาทราบ

ข้อ ๔๒ การยึดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นอันอยู่ในที่ดินนั้นให้รีบแจ้งการยึดไปยัง
เจ้าพนักงานที่ดิน และหรือหัวหน้าเขตแห่งท้องที่แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเป็นการยึดที่ดินที่ยังไม่มีโฉนด
ตรวจจอง หรือ ไปไต่สวนตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นอันอยู่ในที่ดินนั้น ให้
รีบแจ้งการยึดไปยังหัวหน้าเขตแห่งท้องที่

ข้อ ๔๓ การยึดสิ่งปลูกสร้างซึ่งปลูกอยู่บนที่ดินของผู้อื่นที่มีโฉนด ให้ผู้นำยึดแจ้งเลขโฉนด
และชื่อเจ้าของที่ดินนั้นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ถ้าหากทราบ

ข้อ ๔๔ เมื่อได้กระทำการยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ให้แจ้งการยึดราคา
ประเมินนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบ และถ้าหากทรัพย์สินที่ยึดมีผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมให้แจ้ง
การยึดให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมทราบด้วย

ถ้าไม่สามารถจะกระทำตามความในวรรคก่อนได้ ก็ให้ปิดประกาศแจ้งการยึดไว้ ณ
สถานที่ที่ยึดและที่กรมบังคับคดี หรือ ประกาศแจ้งการยึดทางหนังสือพิมพ์รายวันไม่เกิน ๗ วัน

ข้อ ๔๕ เมื่อได้ยึดเรือกำปั่น หรือ เรือมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์มี
ระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพคนอยู่อาศัย ให้แจ้งการยึดไปยังกรมเจ้าท่า หรือหัวหน้าเขตแห่งท้องที่
แล้วแต่กรณี

กรณียึดทรัพย์อื่นที่มีทะเบียนแสดงกรรมสิทธิ์ เช่น เครื่องจักร ให้แจ้งการยึดไปยังนาย
ทะเบียนแห่งทรัพย์นั้น

บทที่ ๓/๑

การยึดอสังหาริมทรัพย์ ณ ที่ทำการ(๑)

ข้อ ๔๕/๑ ในกรณีผู้นำยึดแถลงความประสงค์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึด
อสังหาริมทรัพย์ ณ ที่ทำการของเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้นำส่งเอกสารประกอบการยึดทรัพย์ดังนี้

- (๑) เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ เช่นโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส.๓ นส.
๓ก.) หนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด หรือเอกสารสำคัญที่ดินอื่นๆ หรือสำเนาที่เจ้าพนักงานรับรองไม่เกิน
๑ เดือน พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง (หากมี) เช่นหนังสือสัญญาจำนอง เป็นต้น

(๒)แจ้งภูมิลำเนาและส่งสำเนาทะเบียนบ้านของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่นายทะเบียนรับรองไม่เกิน ๑ เดือน

(๓)แผนที่การเดินทางไปทรัพย์สินที่จะยึด พร้อมสำเนา

(๔)ภาพถ่ายปัจจุบันของทรัพย์สินที่จะยึด และแผนผังของทรัพย์สินที่จะยึดโดยระบุขนาดกว้างยาว

(๕) ราคาประเมินที่ดิน ห้องชุด ที่เจ้าพนักงานรับรอง

ข้อ ๔๕/๒ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบหลักฐานตามข้อ ๔๕/๑ ว่าถูกต้องครบถ้วนเพียงพอที่จะดำเนินการยึดทรัพย์สิน ที่ทำการและประมาณราคาทรัพย์สินที่จะยึดได้แล้วเสนอผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง เพื่อมีคำสั่งอนุญาต

ข้อ ๔๕/๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดทรัพย์สินโดยจัดทำรายงานและบัญชีทรัพย์สินยึดพร้อมประมาณราคาทรัพย์สิน และให้ผู้ นำยึดลงนามรับรอง

ข้อ ๔๕/๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรับดำเนินการดังนี้

(๑) ปิดประกาศยึดทรัพย์สิน ณ ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่พร้อมรายงานสภาพของทรัพย์สินที่ไปปิดประกาศ

(๒)แจ้งการยึดให้เจ้าพนักงานที่ดินทราบ

(๓)แจ้งการยึดและราคาประเมิน พร้อมส่งสำเนาหมายบังคับคดีให้ลูกหนี้ตามคำ

พิพากษาหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์ทราบ

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔ และ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๔

บทที่ ๔

รายงานการยึดทรัพย์สินและการขออนุญาตขายทรัพย์สินต่อศาล

ข้อ ๔๖ ให้ส่งรายงานการยึดทรัพย์สินพร้อมด้วยบัญชีทรัพย์สินต่อศาลเป็นคราวๆ(๑) และขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดนั้น ถ้าเป็นการยึดทรัพย์สินชั่วคราวก่อนคำพิพากษาให้ขออนุญาตขายต่อเมื่อมีหมายบังคับคดีแล้ว

หากทรัพย์สินที่ยึดมีสภาพเป็นของสดของเสียได้ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจขายได้ทันทีโดยวิธีขายทอดตลาด หรือ วิธีอื่นที่สมควร แล้วรายงานให้ศาลทราบ

---

(๑)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๔๙/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๓ ข้อ ๑, ๔

หมวดที่ ๓ การยึดทรัพย์นายประกัน

ข้อ ๔๗(๑) นายประกันในคดีอาญาซึ่งถูกศาลสั่งให้ยึดทรัพย์เพราะผิดสัญญาประกันเมื่อศาลสั่งหมายบังคับคดีมายังกรมบังคับคดี หรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดทรัพย์โดยมิชักช้าและให้นำหมวด ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับคดีโดยอนุโลม

ในกรณีที่เงินทวงรองค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากศาลไม่เพียงพอ หรือไม่มีเงินทวงรองค่าใช้จ่ายให้เบิกเงินทวงรองค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของกรมบังคับคดี

ในกรณีที่ไม่มีสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ตั้งอยู่ในเขตศาลที่ออกหมายบังคับคดี ให้เบิกเงินทวงรองค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของกระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๔๘ เมื่อผู้นำยึดไม่สามารถนำยึดทรัพย์ได้ด้วยประการใด ๆ เช่น นายประกันไม่เคยมีทรัพย์นั้นมา แต่แรก หรือเคยมีแต่ได้จำหน่ายโอนไปแล้ว ก่อนหรือหลังทำสัญญาประกัน เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีบันทึกถ้อยคำผู้นำยึดไว้ แล้วให้ผู้อำนวยความสะดวกของบังคับคดีแฟงรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

ข้อ ๔๙ ถ้าผู้นำยึดตามที่ระบุในหมายบังคับคดีไม่นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดทรัพย์ตามวัน เวลานั้น โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้ผู้อำนวยความสะดวกของบังคับคดีแฟงรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๘/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๖ คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๐๕/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

หมวดที่ ๔(๑) การยึดทรัพย์ในคดีแรงงาน

ข้อ ๔๙/๑(๒) เมื่อศาลแรงงานกลาง ศาลแรงงานภาคหรือศาลแรงงานจังหวัด สั่งหมายบังคับคดีมายัง กรมบังคับคดีหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวดำเนินการบังคับคดีตามหมายบังคับคดีนั้น และให้นำหมวด ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙/๒ เงินค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีให้เบิกจากงบประมาณของกรมบังคับคดี
ข้อ ๔๙/๓ ถ้าผู้นายึดตามที่ระบุในหมายบังคับคดีไม่นำเจ้าพนักงานไปยึดทรัพย์ตาม วัน
เวลานัด โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร หรือไม่สามารถนำยึดทรัพย์ด้วยประการใด ๆ ให้เจ้า
พนักงานบังคับคดีรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔
(๒)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวดที่ ๕(๑) การยึดทรัพย์ใช้ค่าปรับ

ข้อ ๔๙/๔ ในคดีอาญาซึ่งจำเลยไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาเมื่อศาลส่งหมายบังคับ
คดีมายังกรมบังคับคดี หรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าว
ดำเนินการตามหมายบังคับคดีนั้น และให้นำหมวด ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙/๕ เงินค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ให้เบิกจากงบประมาณของกรมบังคับคดี

ข้อ ๔๙/๖ ถ้าหมายบังคับคดีของศาลมิได้กำหนดผู้นายึดก็ดี หรือกำหนดผู้นายึดก็ดีให้เจ้า
พนักงานบังคับคดีดำเนินการโดยมิชักช้า หากไม่สามารถทำการยึดด้วยประการใด ๆ ให้เจ้า
พนักงานบังคับคดีรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวดที่ ๖ การยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย

บทที่ ๑ วิธีดำเนินการยึดทรัพย์

ข้อ ๕๐(๑) การยึดทรัพย์สินในคดีล้มละลาย ให้นำหมวดที่ ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๑(๒) เมื่อได้รับหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอให้ทำการยึดทรัพย์สินให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง ดำเนินการยึดทรัพย์สินภายในเวลาอันสมควรโดยคำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั่วไป

ข้อ ๕๒(๒) ถ้าผู้นำยึดในคดีล้มละลายไม่จัดการนำยึดทรัพย์สินภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่กองบังคับคดีแพ่งได้รับหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบทั้งนี้ไม่กินความถึงทรัพย์สินที่เจ้าหนี้ยึดไว้เป็นประกัน เช่น ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ติดการจำนอง เป็นต้น

ข้อ ๕๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารของลูกหนี้และบรรดาทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หรือ ของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลายในการยึดทรัพย์สินนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักพังเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดตู้รับรษณีย์ ตู้ หรือ ที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีสงสัยว่าจะมีทรัพย์สินของลูกหนี้ซุกซ่อนอยู่ในเรือนโรงเคหสถานหรือสถานที่อื่นอันมิใช่เป็นของลูกหนี้ให้รายงานต่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งเพื่อแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอหมายค้นจากศาลต่อไป(๒)

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๖๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๑ และที่ ๒๘๔/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๓

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๕๔ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ในการยึดทรัพย์สินในคดีล้มละลายดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินทั้งหลายอันลูกหนี้มีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลาย รวมทั้งสิทธิ

เรียกร้องเหนือทรัพย์สินของบุคคลอื่น เว้นแต่(๑)

ก. เครื่องใช้สอยส่วนตัวอันจำเป็นแก่การดำรงชีพ ซึ่งลูกหนี้รวมทั้งภริยาและบุตรผู้เยาว์ของลูกหนี้จำเป็นต้องใช้ตามสมควรแก่ฐานะานุรูป และ

ข. สัตว์ พืชพันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ ราคา รวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้มาภายหลังเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายจนถึงเวลาปลดจากล้มละลาย

(๓) สิ่งของซึ่งอยู่ในครอบครอง หรือ อำนาจสั่งการ หรือ สั่งจำหน่ายของลูกหนี้ในทางการค้าหรือธุรกิจของลูกหนี้ด้วยความยินยอมของเจ้าหนี้อันแท้จริงโดยพฤติการณ์ซึ่งทำให้เห็นว่าลูกหนี้เป็นเจ้าของในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย

ข้อ ๕๕(๑) ถ้าผู้นำยึดไม่ใช่ยึดทรัพย์สิ่งใดอันอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดบัญชีรายละเอียดแห่งทรัพย์นั้นไว้เป็นบัญชีอีกประการหนึ่งต่างหากจากบัญชีทรัพย์ที่ผู้นำยึดนี้ และให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่งส่งรายงานการยึดทรัพย์พร้อมด้วยบัญชีดังกล่าวแล้วไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บทที่ ๒

วิธีปฏิบัติในคดีแพ่งคาบเกี่ยวกับคดีล้มละลาย(๒)

ข้อ ๕๖ เมื่อได้รับคำสั่งความว่า ได้มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจดูว่าบุคคลนั้นถูกยึดทรัพย์ไว้ในคดีแพ่งบ้างหรือไม่ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ของบุคคลนั้นไว้ในคดีแพ่งแล้วแม้เพียงบางส่วน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการตามข้อ ๕๗ และข้อ ๖๐

ข้อ ๕๗ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จำหน่ายทรัพย์สินแล้ว แต่ยังไม่ได้จ่ายเงินถ้าได้รับคำสั่งความว่า ได้มีการขอให้ล้มละลายก่อนที่การบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีหักเงินไว้ และถ้าต่อไปศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีหักไว้เป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดีเหลือค่าใดให้ส่งเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

การส่งเงินดังว่านี้ จะดรอไว้ระหว่างพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว และจะส่งต่อเมื่อมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วก็ได้ แต่ไม่ให้ส่งเกิน ๗ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๒)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๔๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๒

ข้อ ๕๘(๑) ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้แล้วแต่ยังไม่ทันขายทอดตลาด เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำสั่งความว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งสำเนารายการบัญชีทรัพย์ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และรายงานให้ศาลทราบ ส่วนทรัพย์ที่ยึดนั้น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้ส่งเป็นอย่างอื่นภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับสำเนาบัญชีรายการ

ทรัพย์ ให้จัดการขายทอดตลาดต่อไปตามระเบียบเสมือนหนึ่งไม่มีคดีล้มละลายเกิดขึ้น แต่ให้แจ้งกำหนดวันขายทอดตลาดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบด้วย เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์นั้นแล้ว ให้หักค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี และค่าใช้จ่ายของโจทก์ในการบังคับคดีไว้ เหลือเงินเท่าใดให้ส่งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ข้อ ๕๙ ถ้าบุคคลใดกล่าวอ้างว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของทรัพย์ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ในคดีแพ่ง เมื่อบุคคลนั้นได้ยื่นคำร้องต่อศาลให้ปล่อยทรัพย์คืนเช่นนั้น และได้ส่งสำเนาคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบถึงเหตุที่มีผู้ร้องขัดทรัพย์และที่ต้องงดการขายทรัพย์ในระหว่างรอคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล

ข้อ ๖๐ ถ้าศาลวินิจฉัยว่าทรัพย์ที่ยึดไว้ในคดีแพ่งเป็นของผู้ร้องและสั่งให้ถอนการยึดที่ดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ติดใจจะให้ยึดต่อไปก็ดี หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีจะถอนการยึดด้วยเหตุใดก็ดี ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทราบก่อน

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๖๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๘๔/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๓

หมวดที่ ๗ การรักษาทรัพย์

บทที่ ๑ ผู้รักษาทรัพย์

ข้อ ๖๑(๑) ทรัพย์ที่ยึดไว้แล้วให้นำมาเก็บรักษาไว้ที่กรมบังคับคดี(๒) แต่ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือสิ่งของซึ่งลำบากต่อการขนย้ายให้มอบแก่บุคคลที่สมควรดูแลรักษาไว้ในการที่จะให้ผู้ดูแลรักษาทรัพย์นั้น พึงถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษายอมรับรักษาทรัพย์ที่ยึด และเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรจะมอบทรัพย์นั้นไว้ในความอารักขาของเจ้าหนี้ก็ได้

(๒) ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับรักษาทรัพย์ที่ยึด เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรจะมอบไว้ในความอารักขาของบุคคลอื่น ซึ่งครอบครองทรัพย์สินนั้นอยู่ หรือจะมอบไว้ในความอารักขาของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษายินยอมก็ได้

(๓) ถ้าไม่สามารถจะปฏิบัติดังกล่าวใน (๑) และ (๒) เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเข้าสถานที่เก็บทรัพย์สิน และจะจำคนเฝ้าทรัพย์สินนั้นไว้ก็ได้

ข้อ ๖๒ ในกรณียึดอสังหาริมทรัพย์ หรือของมีค่าอื่นๆ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมอบแก่ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ในที่อันปลอดภัยตามที่เห็นสมควร (๓)

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๓๙/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๓

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๕๗/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๗ และ คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๑๑/๒๕๒๗ ลงวันที่

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๗

(๓) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๒/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๒ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๖๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดไว้ในรายงานยึดทรัพย์สินโดยชัดเจนว่าได้จัดการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นอย่างไร และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการยึดทรัพย์สิน ค่าเช่าสถานที่เก็บทรัพย์สินค่าจ้างดูแลรักษาทรัพย์สินเท่าใด

ข้อ ๖๔ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีจำคนดูแลรักษาทรัพย์สิน ให้มีการตรวจตราอีกชั้นหนึ่งเมื่อปรากฏว่า คนดูแลรักษาทรัพย์สินละเลยต่อหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งปรับตามข้อสัญญาทุกครั้งที่ตรวจพบ เบี้ยปรับในกรณีเช่นนี้ให้ถือเป็นเงินที่รวบรวมได้ในการบังคับคดีนั้น(๒)

ในกรณีทรัพย์สินซึ่งถูกยึดสูญหายไปเนื่องจากการกระทำความผิด(๒) ทางอาญาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งความดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดทุกเรื่อง(๒)

บทที่ ๒

การเช่าที่เก็บทรัพย์สินและจ้างผู้รักษาทรัพย์สิน

ข้อ ๖๕ ให้ผู้รับรักษาทรัพย์สินโดยมีค่าตอบแทนก็ดี หรือ ไม่มีค่าตอบแทนก็ดี หรือ ผู้ให้เช่าสถานที่เก็บทรัพย์สินก็ดี ทำหนังสือสัญญากับผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง(๓)

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่มีการทำสัญญาเช่าสถานที่เก็บทรัพย์สิน หรือ จ้างบุคคลที่สมควรดูแลรักษาทรัพย์สินที่ยึด เมื่อขายทรัพย์สินเสร็จหรือย้ายทรัพย์สินไปเก็บที่อื่น หรือ ถอนการยึดทรัพย์สินให้ผู้อำนาจการกองบังคับคดีแพ่งบอกเลิกสัญญานั้นเสีย(๓)

(๑)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๓๙/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๕

(๒)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๓๙/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๖

(๓)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวดที่ ๘ การขายทรัพย์สิน(๑)

บทที่ ๑ วิธีขายทอดตลาด(๒)

ข้อ ๖๗(๓) การขายทอดตลาดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการทำประกาศโดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ ทรัพย์สินที่จะขาย เช่น ชื่อเจ้าของทรัพย์สินโดยเกี่ยวข้องกับคดีอย่างไร ผู้สั่งให้ขาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะขาย ชื่อประเภท ลักษณะ จำนวน ขนาด และน้ำหนักแห่งทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นต้น ถ้าเป็นที่ดิน ให้แจ้งเนื้อที่เขตกว้างยาว และ อยู่ตำบลอำเภอจังหวัดใดด้วย ถ้ามีข้อสัญญาและคำเตือนอย่างไรก็ให้ระบุไว้โดยชัดเจน ตามแบบของกรมบังคับคดี กับให้กำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาแห่งการชำระเงินไว้ตามนัยแห่งระเบียบข้อ ๘๕ ด้วย

อนึ่ง ถ้าศาลกำหนดวิธีขาย หรือเงื่อนไขเฉพาะเรื่องเป็นพิเศษอย่างไร ก็ให้ปฏิบัติตามนั้น

ข้อ ๖๘(๔) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการส่งประกาศขายทอดตลาดแก่บุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๐ และให้ปิดประกาศขายทอดตลาดไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ที่จะขาย สถานที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ ที่ชุมนุมชนและสถานที่ราชการอันสมควรจะปิดไว้ ก่อนวันขายไม่น้อยกว่า ๓ วัน

อนึ่ง ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรที่จะแจ้งความการขายทอดตลาดในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่แพร่หลาย หรือโดยวิธีอื่นใดก่อนวันกำหนดวันขายก็ได้(๔)

(๑)ประกาศกรมบังคับคดีเรื่อง นโยบายการขายทอดตลาดทรัพย์สินของกรมบังคับคดี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘ ที่ ๑๔๖/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๐ และที่ ๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘

(๒)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๐๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๑ และที่ ๓๕๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘

(๓)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่๘) พ.ศ.๒๕๔๓

(๔)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๕๔/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

ข้อ ๖๙(๑) การกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สินตามปกติให้ถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ที่ดิน กำหนดไม่น้อยกว่า ๑ เดือน และไม่เกิน ๒ เดือน

(๒) เรือ โรง สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ และทรัพย์สินอื่น ๆ ไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และไม่เกิน ๑ เดือน

ทั้งนี้ ให้นับตั้งแต่วันลงประกาศขายทอดตลาดเป็นต้นไป

ข้อ ๗๐ ในการขายทรัพย์สินที่มีดอกผลเกิดในระหว่างยึดทรัพย์ หรือ ทรัพย์สินที่มีสัญญาผูกพันอันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น หรือ มีค่าภาระติดพันเกี่ยวค้ำอยู่ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกล่าวไว้ในประกาศขายทอดตลาดให้ชัดเจน

การขายทรัพย์สินที่มีสัญญาผูกพันอยู่อันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถทำได้ ก็ให้จัดการให้ผู้ซื้อได้รับช่วงสิทธิและหน้าที่ตามสัญญานั้นด้วย

ข้อ ๗๑ การขายทอดตลาดสุรามีน้ำสุราตั้งแต่ ๑๐ ลิตรขึ้นไป ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้ กรมสรรพสามิตทราบล่วงหน้าก่อนวันขายตามปกติไม่น้อยกว่า ๗ วัน เพื่อกรมสรรพสามิตจะได้จัดเจ้าพนักงาน มากำกับออกใบขนสุราให้แก่ผู้ซื้อ

ข้อ ๗๒ ถ้าทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดเป็นโบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูป หรือ หนังสือฉบับเขียนโบราณ เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นไปยังเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน สำหรับกรุงเทพมหานคร ๑ ฉบับ

ข้อ ๗๓ ถ้าทรัพย์สินที่จะขายเป็นตู้นิรภัย หีบ หรือกำปั่นเหล็กเก็บทรัพย์ และปรากฏว่ายังเปิดไม่ได้ ให้จัดการเปิดเสียก่อน จึงจะขายทอดตลาดได้

ข้อ ๗๔ การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีการจำนองติด ให้ขายโดยวิธีการตามที่ศาลสั่งกำหนด

ถ้าศาลมิได้กำหนดอย่างไร ให้ขายอย่างบังคับจำนอง หรือจำนองติดไป หรือตั้งราคาขั้นต่ำโดยความยินยอมของคู่กรณีทุกฝ่ายแล้วแต่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเห็นสมควร

ในการขายทรัพย์สินที่มีการจำนองติด ให้ปฏิบัติตามวิธีการขายทรัพย์สินที่มีการจำนองติดโดยอนุโลม

---

(๑)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๖/๒๕๒๙ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๙

ข้อ ๗๕ การขายทรัพย์สินอย่างบังคับจำนอง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายอย่าง การขายทรัพย์สินธรรมดา โดยไม่คำนึงถึงการจำนอง(๑)

ข้อ ๗๖ การขายทรัพย์สินอย่างการจำนองติดไป ให้ประกาศแสดงชื่อผู้รับจำนองพร้อมทั้งต้น เงินและดอกเบี้ยที่ยังค้างชำระจนถึงวันขาย และข้อความว่าผู้ใดซื้อทรัพย์สินนั้น ต้องรับภาระจำนอง ติดไปด้วยโดยชัดเจน

ข้อ ๗๗ การขายทรัพย์สินจำนองโดยวิธีตั้งราคาขั้นต่ำ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคา ขั้นต่ำที่จะขายลงไว้ในประกาศ โดยคำนวณต้นเงินและดอกเบี้ยจำนองซึ่งยังค้างชำระแก่ผู้รับ จำนองจนถึงวันขาย กับค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีอันเกี่ยวแก่ทรัพย์สินรายนั้น

ข้อ ๗๘ การขายที่ดินที่มีชื่อผู้อื่นนอกจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย ในหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกันเงินส่วนได้ของผู้นั้นไว้เพื่อจ่ายแก่ผู้ ควรจะได้รับต่อไป

ข้อ ๗๙ ผู้ซื้อที่ดินซึ่งจะขอหักส่วนได้ใช้แทนราคาซื้อได้(๒) คือ

(๑) ผู้มีชื่อในโฉนดร่วมกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือผู้มีส่วนได้จากกองมรดกตามคำ พิพากษาในคดีนั้นด้วย

(๒) เจ้าหนี้บริมสิทธิ์เหนือที่ดินที่ขายตามคำชี้ขาดของศาล

ข้อ ๘๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ สถานที่ใดนั้น ตามปกติให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้(๓)

(๑) ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ขายทอดตลาด ณ ที่ทำการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี

(๒) ที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครให้ซื้อออกไปยังสำนักงานบังคับ คดีจังหวัด ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่เพื่อให้จัดการขายทอดตลาดแทนวันแต่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะร้อง ขอให้ขาย ณ ที่ทำการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดีโดยมีเหตุอันสมควร

(๓)(๓) บ้าน เรือนโรง สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ซึ่งมีได้ยึดรวมกับที่ดินด้วยให้ขาย ณ ที่ที่ทรัพย์สิน นั้นตั้งอยู่

(๔)(๔) ทรัพย์สินอื่น ๆ ให้ขาย ณ ที่ทำการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี หรือสถานที่ที่ เก็บ ทรัพย์สินนั้น หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมบังคับคดีเห็นสมควร

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๘๒/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๔๙/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๓ ข้อ ๒

(๓) หนังสือที่ ยธ ๐๓๐๑/๑๖๒๗-๑๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

(๔) แก้ไขโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๘๑ ก่อนตั้งต้นขายทอดตลาด(๑) ให้เจ้าพนักงานผู้ขายป้กครงเครื่องหมายความการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี และอ่านประกาศโฆษณาการขายทอดตลาด ณ สถานที่ขายทรัพย์สิน โดยเปิดเผย

ข้อ ๘๒ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามปกติให้เจ้าพนักงานแสดงความตกลงขายด้วยวิธีเคาะไม้(๒)

ข้อ ๘๓ ตามปกติให้ผู้ขายร้องขานจำนวนเงินที่มีผู้สู้ราคาครั้งที่หนึ่ง ๓-๔ หน ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงขึ้นให้เปลี่ยนร้องขานเป็นครั้งที่สองอีก ๓-๔ หน เมื่อไม่มีผู้สู้ราคาสูงกว่านั้นและได้ราคาพอสมควรก็ให้ลงคำสามพร้อมทั้งเคาะไม้ แต่ถ้าก่อนเคาะไม้มีผู้สู้ราคาสูงขึ้นไปอีกให้ร้องขานราคารุนั้นตั้งต้นใหม่ตามลำดับดังกล่าวแล้ว

ข้อ ๘๔ ถ้าผู้สู้ราคาถอนคำสู้ราคาของตนเสียก่อนเจ้าพนักงานเคาะไม้ ให้เจ้าพนักงานผู้ขายตั้งต้นร้องขายใหม่

ข้อ ๘๕(๓) การขายทอดตลาดทรัพย์สินตามปกติ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ขายเคาะไม้ตกลงขายแล้ว ผู้ซื้อต้องชำระเงินทันทีในวันหรือทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งมีราคาตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท ขึ้นไป เจ้าพนักงานอาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาซื้อและทำสัญญาให้เงินที่ค้างชำระภายในเวลาไม่เกิน ๑๕ วันก็ได้ เมื่อได้ชำระเงินครบถ้วนแล้วจึงให้โอนมอบทรัพย์สินแก่ผู้ซื้อไป

หากทรัพย์สินที่ขายมีราคาสูงมากหรือมีเหตุผลพิเศษประการอื่น อธิบดีกรมบังคับคดีอาจขยายกำหนดเวลาชำระเงนดังกล่าวข้างต้นได้ตามที่เห็นสมควร(๔)

ในกรณีที่เจ้าพนักงานขายมีเหตุสงสัยว่า ผู้ใดจะไม่สู้ราคาโดยสุจริตก็ดี หรือไม่สามารถจะชำระราคาได้ดี ให้เจ้าพนักงานจัดการสอบถามผู้นั้นเสียก่อนจึงเคาะไม้ก็ได้

---

(๑)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๑/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๓

(๒)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๐๖/๒๕๔๑ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๑ ที่ ๓๕๗ /๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘ และประกาศกรมบังคับคดี เรื่องนโยบายการขายทอดตลาดทรัพย์สินของกรมบังคับคดี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

(๓)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ และใช้ ข้อความใหม่ดังพิมพ์ไว้

(๔)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๑๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๓

ข้อ ๘๖ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทซึ่งผู้ยึดถือครอบครอง จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตามกฎหมายเสียก่อน เช่น อาวุธปืน เป็นต้น ให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไว้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาซื้อ และจัดการนำไปอนุญาตมาแสดงภายใน ๑ เดือนพร้อมทั้งใช้เงินที่ค้างชำระให้

ครบถ้วนกำหนดนี้แล้วผู้ซื้อนำใบอนุญาตมาแสดง ไม่ได้เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจสั่งให้ขายทอดตลาดใหม่ได้

ข้อ ๘๗ ให้เจ้าพนักงานผู้ขายรายงานเหตุการณ์อันเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ในสำนวนทุกคราว ถ้าขายที่ดินหรือทรัพย์สินที่มีราคาแพง ให้เจ้าพนักงานผู้ขายบันทึกไว้ในสมุดขายทอดตลาดให้ปรากฏ วัน เดือน ปีที่ขาย จำนวนบุคคลซึ่งมาฟังการขายและผู้ราคาตลอดจนจำนวนเงินที่ผู้ราคากันเป็นลำดับด้วย

ข้อ ๘๘(๑) เมื่อการขายทอดตลาดบริบูรณ์โดยเจ้าพนักงานผู้ขายได้เคาะไม้แล้ว ถ้าผู้ซื้อไม่ชำระเงินหรือไม่วางเงินมัดจำตามข้อสัญญา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอาทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดซ้ำอีก และแจ้งให้ผู้ซื้อทราบกำหนดวัน เวลาขายด้วย ได้เงินเท่าใดเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมแล้วยังไม่คุ้มราคาค่าขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดนั้น ตลอดจนเสนอคดีต่อศาลหากจำเป็น

ข้อ ๘๙ เมื่อใดเจ้าพนักงานผู้ขายเห็นว่า ราคาซึ่งมีผู้ให้สูงสุดนั้นยังไม่เพียงพอเจ้าพนักงานผู้ขายอาจถอนทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้ แต่ถ้าผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีทุกคนยินยอมให้ขายก็อาจขายไปได้

บทที่ ๒ วิธีประมูล

ข้อ ๙๐ เมื่อศาลสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการประมูลทรัพย์สินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีนัดคู่ความ ผู้มีส่วนได้เสียในคดีนั้นมาตรวจสอบและกำหนดทรัพย์สินและฟังวันนัดประมูล ถ้าเป็นที่ดินให้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปรังวัดสอบเขตเสียก่อน

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘

ข้อ ๙๑ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดบันทึกรายงานการประมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ต่อหน้าคู่ความแล้วให้ คู่ความทุกฝ่ายลงนามไว้เป็นหลักฐาน ผู้ใดประมูลให้ราคาสูงสุดผู้นั้นเป็นผู้ประมูลได้

ผู้ประมวลจะขอหักส่วนได้ใช้แทนราคาที่ประมวลได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับในคดีนั้น

บทที่ ๓ การโอนและส่งมอบ

ข้อ ๙๒ ภายใต้บังคับข้อ ๘๖ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อผู้ซื้อชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งมอบทรัพย์สินให้ผู้ซื้อไปได้ ถ้าเป็นทรัพย์สินที่จะแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ นั้น ๆ จัดการแก่ทะเบียนให้ด้วย

ส่วนที่ดินหรือโรงเรือนซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินให้แจ้งเจ้าพนักงาน ที่ดินจัดการโอน(๑)

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๓๙/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่า ด้วย การบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวดที่ ๙ การงดหรือการถอนการบังคับคดี(๑)

บทที่ ๑ การงดการบังคับคดี

ข้อ ๙๓ เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องงดการบังคับคดีในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้งดการบังคับคดีและได้ส่งคำสั่งนั้นไปให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ทราบ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามศาลกำหนดไว้

(๒) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนตกลงงด การบังคับคดีไว้ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือภายในเงื่อนไขใดอย่างหนึ่ง

(๓) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่วางเงินค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีตามคำสั่งเจ้า พนักงานบังคับคดี ดั้งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๕๔

(๔) เมื่อได้รับสำเนาคำร้องขจัดทรัพย์สินจากศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๘ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งคำบอกกล่าวงดการบังคับคดีนั้นให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียทราบเว้นแต่จะได้งดการบังคับคดีตามคำขอของบุคคลเหล่านั้นเอง

ข้อ ๙๔ ถ้าได้งดการบังคับคดีไว้ตามข้อ ๙๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไปเมื่อศาลสั่ง หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำขอให้ดำเนินการบังคับคดีหรือเมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินค่าใช้จ่ายการบังคับคดี หรือเมื่อมีคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลให้ยกคำร้องขจัดทรัพย์สินแล้วแต่กรณี

---

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๑๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๓

บทที่ ๒ การถอนการบังคับคดี

ข้อ ๙๕ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดีในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อถูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นจำนวนพอชำระหนี้ตามคำพิพากษา พร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมแห่งคดีและค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี

(๒) ศาลมีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดี

(๓) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นหนังสือว่าตนสละสิทธิในการบังคับคดีนั้นจะพอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

(๔) ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีได้ถูกกลับในชั้นที่สุด หรือหมายบังคับคดีได้ถูกยกเลิกเสีย เมื่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีได้ส่งคำสั่งให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดี แต่ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีนั้นได้ถูกกลับแต่เพียงบางส่วน การบังคับคดีอาจดำเนินต่อไปจนกว่าเงินที่รวบรวมได้นั้นจะพอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

ข้อ ๙๖ ภายใต้บังคับข้อ ๙๕ เมื่อได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ถ้าได้ถอนการบังคับคดีทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการยึดทรัพย์สินนั้นทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วน แล้วแต่กรณีมอบคืนแก่ผู้ถูกยึดไปเว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น และให้แจ้งการถอนการยึดแก่เจ้าหนี้และลูกหนี้ตามคำพิพากษา รวมทั้งผู้รับอายัดทรัพย์สินนั้นด้วย ถ้าหากมี แล้วรายงานให้ศาลทราบ

ข้อ ๙๖(๑) ในกรณีถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้เรียกค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีจาก เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้ครบถ้วนเสียก่อน แล้วจึงถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

หมวดที่ ๑๐ วิธีรับและจ่ายเงิน

ข้อ ๙๘ การรับเงินค่าขายทรัพย์สินนอกที่ทำการกรมบังคับคดี เมื่อได้รับเงินแล้วให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกไปรับเงินให้ผู้ซื้อ และเมื่อเสร็จการขายวันหนึ่ง ๆ ให้ทำบัญชีรายการขายทรัพย์สินส่งผู้อำนวยการกองบังคับคดีแฟ่ง พร้อมทั้งจำนวนเงินและสำเนาคู่สอบใบเสร็จรับเงิน แล้วนำเงินส่งกองคลัง กรมบังคับคดีในวันเดียวกัน(๓)

ข้อ ๙๘ ทวิ(๑) การรับเงินค่าขายทรัพย์สิน ณ ที่ทำการบังคับคดี เมื่อได้รับเงินแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงิน กองคลัง ออกไปรับเงินให้ผู้ซื้อ โดยให้เจ้าหน้าที่การเงินลงชื่อเป็นผู้รับเงินในใบรับเงินร่วมกับเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย และเมื่อเสร็จการขายวันหนึ่ง ๆ ให้ทำบัญชีรายการขายทรัพย์สินส่งผู้อำนวยการกองบังคับคดีแฟ่ง พร้อมทั้งจำนวนเงินและสำเนาคู่สอบใบเสร็จรับเงิน แล้วนำเงินส่งกองคลังกรมบังคับคดีในวันเดียวกัน(๓)

ข้อ ๙๙(๒) การรับเงินนอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ ๙๘ และ ๙๘ ทวิ ให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแฟ่ง หรือ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับมอบหมายจดยางงานการรับเงินแล้ว ให้กองคลังรับเงินและออกไปรับเงินให้ โดยให้เจ้าหน้าที่การเงินลงชื่อเป็นผู้รับเงินในใบรับเงินร่วมกับผู้อำนวยการกองคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายใบรับเงินนั้นให้มีสำเนา ๓ ฉบับ ต้นฉบับมอบให้ผู้ชำระหรือผู้นำส่งเงิน ส่วนสำเนาของคลังเก็บไว้ฉบับหนึ่ง รวมสำนวนไว้ฉบับหนึ่งอีกฉบับหนึ่งคงไว้เป็นต้นซ้ำ

เมื่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแฟ่ง และผู้อำนวยการกองคลังเห็นสมควรอาจรับเงินเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงินก็ได้แต่ต้องเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงินที่ธนาคารสั่งจ่าย หรือเช็คที่ธนาคารรับรอง หรือเช็คของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจสั่งจ่ายในนามกรมบังคับคดี และในกรณีเช่นนี้ให้จดเลขหมายเช็คลงในใบรับเงินด้วย

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒)ความเดิมถูกยกเลิกโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และใช้ข้อความใหม่ดังพิมพ์ไว้

(๓)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๑๐๐ ให้กองคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินไว้โดยครบถ้วน ตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๑๐๑ เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ให้ผู้อำนวยการกองคลังตรวจสอบตัวเงินหรือเอกสารแทนตัวเงินกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน

ข้อ ๑๐๒ การชำระเงินด้วยเช็ค เมื่อเรียกเก็บเงินไม่ได้ให้กองคลังจำหน่ายเช็คจากบัญชีแล้วแจ้งให้ ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งทราบโดยพลัน เพื่อจัดการให้ผู้ชำระหรือผู้นำส่งชำระเงินตามเช็คนั้น หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย

ข้อ ๑๐๓(๑) เงินค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้กองคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สินคำนวณตามกฎหมายและลงบัญชีแยกประเภทไว้โดยครบถ้วนและทุก ๓ เดือน ให้รายงานอธิบดีกรมบังคับคดีเพื่อส่งเงินต่อกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๑๐๔ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้เสร็จและพ้นระยะเวลาขอเฉลี่ยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และระยะเวลาหักเงินตามพระราชบัญญัติล้มละลายแล้ว ให้ทำบัญชีรับจ่ายแสดงจำนวนเงินที่ได้ยึดหรือได้มาจากการจำหน่ายทรัพย์สินหรือที่วางไว้กับเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วหักค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี เหลือเงินสุทธิเท่าใดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการตามกฎหมายหรือคำสั่งศาล

ข้อ ๑๐๕ ถ้าปรากฏว่าศาลพิพากษาหรือสั่งโดยจำเลยขาดนัด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจ่ายเงินไว้จนกว่าระยะ ๖ เดือนจะได้ลวงพ้นไป นับแต่วันยึดทรัพย์หรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๖ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับสำเนาคำขอเฉลี่ย หรือคำขอรุณสิทธิจากศาลให้งดจ่ายเงินในคดีนั้นไว้รอคำวินิจฉัยของศาลก่อน หรือถ้าได้รับคำแจ้งความว่าได้มีการขอให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาล้มละลายหรือ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกพิทักษ์ทรัพย์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามข้อ ๕๗ และ ๕๘

ข้อ ๑๐๗ ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำสั่งของศาลซึ่งยอมให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาค้นไต่ได้ส่วนเฉลี่ย หรือยอมให้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่จำหน่ายตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบัญชีรับจ่ายแสดงจำนวนเฉลี่ยที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเจ้าหนี้อุริมสิทธิแต่ละคนจากจำนวนเงินสุทธิที่พอแก่การที่จะจ่ายให้ตามสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้เหล่านั้น แล้วส่งคำบอกกล่าว ไปยังเจ้าหนี้เพื่อให้ตรวจสอบบัญชีส่วนเฉลี่ยนั้น

ถ้าเจ้าหนี้จะคัดค้านให้ยื่นข้อคัดค้านต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีภายใน ๗ วันนับแต่วันได้รับคำบอกกล่าว มิฉะนั้น ให้ถือว่าบัญชีส่วนเฉลี่ยนั้นเป็นที่ยุติ

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๔

ข้อ ๑๐๘ ในกรณีที่มีการแบ่งส่วนเฉลี่ยเงิน ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาคัดค้านบัญชีส่วนเฉลี่ยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกหมายเรียกให้เจ้าหนี้ทุกคนมา ณ กองคลังกรมบังคับคดีตามวันเวลาที่กำหนดในหมาย แต่ต้องให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน

เมื่อได้ฟังคำแถลงและฟังคำชี้แจงของเจ้าหนี้ที่มาตามหมายแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำคำสั่งยื่น หรือแก้ไขบัญชีส่วนเฉลี่ย แล้วอ่านให้เจ้าหนี้ฟัง และให้เจ้าหนี้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วส่งคำสั่งนั้นไปยังเจ้าหนี้ที่มีได้มา ถ้าหากมีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจ่ายเงินไว้มีกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ได้อ่านหรือ ส่งคำสั่งแล้ว แต่กรณี

ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมาตามหมายยินยอมตามคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และถ้าเจ้าหนี้ผู้ไม่มาซึ่งมีสิทธิคัดค้านคำสั่งมิได้คัดค้านภายในกำหนดในวรรคก่อนให้ถือว่าบัญชีส่วนเฉลี่ยถึงที่สุด

ถ้าเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิคัดค้านยื่นคำคัดค้านให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการจ่ายเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านไว้รอคำวินิจฉัยของศาล

ข้อ ๑๐๙ ในกรณีที่ไม่มี การแบ่งส่วนเฉลี่ยเงิน เจ้าพนักงานบังคับคดีจะจ่ายเงินให้ผู้มีส่วนได้ในกรณีต่อไปนี้ คือ

(๑) พันกำหนดขอเฉลี่ยตามมาตรา๒๙๐แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือพันกำหนดกักเงินตามมาตรา ๑๑๐, ๑๑๑ และ ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย

(๒) ในคดีซึ่งศาลพิพากษาหรือสั่งโดยจำเลยขาดนัด แต่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแสดงให้ศาลเป็นที่พอใจว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบถึงคดีซึ่งขอให้มีการบังคับแล้ว

ข้อ ๑๑๐ ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑๐๘ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่า หากเลื่อนการจ่ายส่วนเฉลี่ยไปจนกว่าจะได้จำหน่ายทรัพย์สินที่ประสงค์จะบังคับทั้งหมด หรือจนกว่าการเรียกร้องทั้งหมดที่มาสู่ศาลได้เสร็จเด็ดขาดแล้ว จะทำให้ผู้มีส่วนเฉลี่ยในเงินรายได้แห่งทรัพย์สินที่บังคับนั้นทุกคนหรือคนใดคนหนึ่งได้รับความเสียหาย เมื่อผู้ส่วนได้เสียร้องขอ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีสิทธิที่จะแบ่งเงินรายได้เท่าที่พอแก่การที่จะจ่ายให้โดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๑๐๗ และข้อ ๑๐๘ ในเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้กักเงินไว้สำหรับค่าฤชาธรรมเนียมทั้งหมดในการบังคับคดีที่เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้นต่อไป และสำหรับชำระการเรียกร้องใด ๆ ที่มีข้อโต้แย้งไว้แล้ว

ข้อ ๑๑๑(๑) การขอรับเงินไม่ว่าเงินประเภทใด ผู้มีส่วนได้ต้องยื่นคำขอรับเงินต่อผู้อำนวยการกองบังคับ คดีแพ่งเพื่อขออนุมัติก่อน เว้นแต่จะมีการสั่งอนุมัติไว้แล้วในบัญชีแสดงการรับจ่ายหรือบัญชีส่วนเฉลี่ย แล้วให้ผู้มีส่วนได้นั้นทำใบรับเงินและให้กองคลังจัดทำใบส่งจ่ายเงินให้อธิบดีกรมบังคับคดี หรือผู้ที่อธิบดีกรมบังคับคดีมอบหมาย ลงชื่อพร้อมกับหมายเหตุไว้ในรายงานการจ่ายเงิน หรือบัญชีแสดงการรับจ่ายหรือบัญชีส่วนเฉลี่ยแล้วแต่กรณีว่าได้จ่ายเงินให้

ผู้มีส่วนได้คนใดไป แต่วันเดือนปีใด ทุกคราวที่มีการจ่ายเงินให้กองคลังจัดการลงบัญชีโดย
ครบถ้วนตามระเบียบของราชการและเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไว้ในสำนวน

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๔

ถ้ามีเหตุสงสัยว่าผู้ขอรับเงินมิใช่ผู้มีส่วนได้อันแท้จริง เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจสั่งให้ผู้
ขอรับเงินหาผู้รับรองมาจนเป็นที่พอใจก่อนก็ได้ และถ้าเป็นการมอบฉันทะให้ตัวแทนมารับเงิน อาจ
สั่งให้ตัวการมารับเงินเองก็ได้

ข้อ ๑๑๒ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีทุกคนได้รับส่วนแบ่งแล้ว ในกรณีที่ยังมีเงิน
เหลือ และเงินที่เหลือนั้นถ้าศาลได้มีสิ่งประการใดไว้ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปฏิบัติไปตามคำสั่ง
นั้น ถ้าไม่มีคำสั่งของศาล เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่ถ้า
ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกตามสิทธิเรียกร้องของบุคคลภายนอกที่มีต่อลูกหนี้ตามคำพิพากษา
(ให้พิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๒ ประกอบ)

ถ้าได้จำหน่ายสังหาริมทรัพย์ไปแล้วตามมาตรา ๒๔๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง เมื่อมีคำสั่งศาลถึงที่สุดเป็นคุณแก่ผู้เรียกร้อง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินที่
จำหน่ายได้แก่ผู้เรียกร้อง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินที่จำหน่ายได้แก่ ผู้เรียกร้องนั้น

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่ผู้เยาว์ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็น
ผู้ลงนามใน ใบรับเงิน และถ้าสามารถทำได้ก็ให้ผู้เยาว์ลงนามด้วย

ข้อ ๑๑๔ เมื่อได้จ่ายเงินให้แก่ผู้มีส่วนได้ในคราวใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงาน
ต่อศาลแสดง รายการรับและจ่ายเงินในคราวนั้น ๆ

หมวดที่ ๑๑ เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๑๕ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดเกี่ยวกับการบังคับคดี ตามปกติให้เป็นหน้าที่
ของพนักงาน เดินหมาย งานเดินหมายและประกาศ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมบังคับคดีเป็นผู้
ส่ง แต่ในกรณีรีบด่วนอาจให้ เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ในกองของตนเป็นผู้ส่งก็ได้

ในกรณีที่ผู้รับมิได้อยู่ในเขตอำนาจของศาลที่ออกหมายบังคับคดี ให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ส่งคำคู่ความหรือเอกสารไปขอให้สำนักงานบังคับคดีจังหวัดท้องที่ดำเนินการส่งแทนหรืออาจจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้(๑)

วิธีการส่งให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการส่งคำคู่ความเอกสารและสำนวน พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๑๖ เมื่อศาลสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไปกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นพิเศษ เช่น ไปตรวจสอบหรือตีราคาทรัพย์สิน เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจเรียกค่าป่วยการจากบุคคลที่ขอให้กระทำการนั้น ๆ ได้ในอัตราตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๑๗ ในการยึดหรือขายทรัพย์สิน ผู้นำต้องเสียค่าป่วยการและค่าพาหนะให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีในอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๑๘ ในการยื่นหรือส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ยื่นหรือผู้ส่งจะต้องใช้กระดาษแบบพิมพ์ตามที่กรมบังคับคดีได้จัดไว้ โดยปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย

เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งอย่างใด ให้ผู้มีหน้าที่รับทราบคำสั่งลงลายมือชื่อไว้ ถ้อยคำลงลายมือชื่อไม่ได้หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้เจ้าหน้าที่ทำรายงานจดแจ้งเหตุที่ไม่มีลายมือชื่อเช่นนั้นไว้

ข้อ ๑๑๙(๑) เมื่อได้รับหมายบังคับคดีจากศาล ให้เจ้าหน้าที่ธุรการกองบังคับคดีแพ่ง จัดหน้าปกสำนวนไว้ทุกเรื่องแล้วลงบัญชีไว้ เพื่อส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๒๐(๑) เมื่อศาลส่งสำนวนความมาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามคำสั่งศาล ให้เจ้าหน้าที่ธุรการ กองบังคับคดีแพ่ง คัดสำเนาคำสั่งไว้ในสำนวนของเจ้าพนักงานบังคับคดี พร้อมด้วยวันเดือนปีที่ทราบคำสั่งในสำนวนความ แล้วส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๒๑(๑) การยึดหรือคืนสำนวนความของศาล ให้เจ้าหน้าที่ลงบัญชีไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง และเก็บสำนวนความนั้นไว้ในที่ปลอดภัย

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี(ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๑๒๒ ให้เจ้าหน้าที่ธุรการกองบังคับคดีแพ่ง ลงบัญชีสำนวนบังคับคดี และเก็บรักษาไว้ในที่อันปลอดภัย ถ้าสำนวนใดได้จัดการบังคับคดีเสร็จสิ้นแล้วจะแยกไว้ต่างหากก็ได้ แต่ต้องมีปกสำนวนไว้แทนที่เพื่อความสะดวกในการค้นหา

ข้อ ๑๒๓ เมื่อบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับประสงฆ์จะตรวจหรือคัดสำนวนบังคับคดีให้ยื่นคำร้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี

ข้อ ๑๒๔(๑) เอกสารสำคัญต่าง ๆ เช่น โฉนด สัญญาจ้างong หรือใบหุ้น เป็นต้น ให้
เจ้าหน้าที่ธุรการ กองบังคับคดีแพ่ง มีหน้าที่เก็บรักษาโดยลงบัญชีแล้วใส่ซองลงหมายเลขลำดับที่
เก็บและจัดรายการที่หน้าของพร้อมทั้งชื่อโจทก์จำเลย และสาขาคดีแล้วเก็บไว้ในที่อันปลอดภัย
ถ้าได้จ่ายหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ใดก็ให้ผู้ผู้นั้นลงลายมือชื่อไว้ในบัญชีเป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๒๕(๑) การเก็บรักษาทรัพย์สิน เป็นหน้าที่ของสำนักงานวางทรัพย์กลาง โดยให้
เจ้าหน้าที่ทำบัญชีรายการและปิดเลขหมายไว้ แล้วเก็บรักษา ณ สถานที่เก็บทรัพย์สินของกรมบังคับ
คดี และหมั่นตรวจดูอย่าให้เกิดการเสียหายขึ้น เมื่อจำหน่ายหรือคืนทรัพย์สินสิ่งใดให้ลงบัญชีไว้เป็น
หลักฐาน(๒)

อนึ่ง เพื่อความปลอดภัยแก่การเก็บรักษาทรัพย์สินที่มีราคาสูง ผู้อำนวยการกองบังคับคดี
แพ่งจะสั่งให้เก็บรักษา ณ สถานที่อื่นซึ่งปลอดภัยกว่า ก็ให้อยู่ในดุลพินิจที่จะสั่งการเป็นคราว ๆ ไป
ทั้งนี้โดยรับอนุมัติจากอธิบดี กรมบังคับคดี

ข้อ ๑๒๖(๑) เมื่อสิ้นปีหนึ่ง ๆ ให้กองบังคับคดีแพ่ง และกองคลังทำรายงานแสดงกิจการที่
ได้กระทำ มาตลอดปีส่งอธิบดีกรมบังคับคดี ๑ ชุด

ข้อ ๑๒๗ เมื่อระเบียบนี้ได้ใช้บังคับแล้ว ระเบียบหรือคำสั่งใดอ้างถึงระเบียบราชการกอง
หมายหรืออ้างถึงข้อหนึ่งข้อใดแห่งระเบียบราชการกองหมาย ให้ถือว่าระเบียบหรือคำสั่งนั้นอ้างถึง
ระเบียบนี้ หรือข้อบัญญัติแห่งระเบียบนี้ที่มีนัยเช่นเดียวกันแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒๘ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๒

(ลงชื่อ) สุธรรม ภัทราคม

นายสุธรรม ภัทราคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๔

(๒)คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๒/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๒